

Za medije

Kunsthau Graz
Lendkai 1, 8020 Graz, Österreich
www.kunsthau Graz.at

presse@kunsthau Graz.at
Telefon: +43-664/8017-9214, -9213

Azra Akšamija Sanctuary

Kunsthau Graz, Lendkai 1, 8020 Graz (Gradec)

Odprtje razstave: 4. 7. 2024, ob 18. uri

Trajanje razstave: 5. 7. 2024–6. 10. 2024

Kuratorki: Katrin Bucher Trantow, Alexandra Trost

Kje: Space01

Dodatne informacije: +43 316 8017-9200

www.kunsthau Graz.at

Kaj je človeku sveto? Kaj so človekove pravice in kaj dolžnosti? Kaj pomeni pripadati svetu, ki ga zaznamujejo kulturni transferji, neenakosti in migracije? Umetnica in arhitekturna zgodovinarica Azra Akšamija se je rodila v Sarajevu in odraščala v Gradcu. V sklopu prve samostojne razstave v Avstriji z naslovom *Sanctuary*, ki bo na ogled v Kunsthau Graz, raziskuje različne vidike pojma »varnega zatočišča«. Umetnica temo »zavetja« obiskovalcem in obiskovalkam otipljivo približa v obširnih umetniških postavitvah, v katerih usmerja pogled na življenje v globalni skupnosti, ki jo razume kot soodvisnost med ljudmi in njihovim kulturnim značajem ter na razmerje med težnjo po ekonomizaciji in varovanju okolja.

»Zavetišča« se osredotočajo na družbeno, etično in ekološko trajnost

Azra Akšamija v Kunsthau Graz odpira zavetišča različnih vrst in na različnih ravneh. Pri iskanju pogojev in možnosti skupnega ter medsebojnega razumevanja rekontekstualizira znake in kraje človeškega sobivanja v prostorske instalacije. 3D očala, ki lahko izvirajo iz različnih kulturnih kontekstov, so razporejena v obliki rozet in filtrirajo dnevno svetlobo v razstavnem prostoru *Needle* ter s svetlobo zaznamujejo tudi razstavišče s kupolami. Akšamija, ki se intenzivno ukvarja z raziskovanjem ponovne uporabe in individualizacije že obstoječega, prepreda razstavnemu prostoru s tekstilnimi trakovi iz razrezanih, zavrženih majic. Notranjost individualiziranega zaščitnega UNHCR šotora za begunce ponuja prostor za razmišljanje, poslušanje in iskanje samega sebe, medtem ko možnost skupnega dela, predelovanja recikliranega tekstila v nove vzorce na veliki delovni mizi obiskovalke in obiskovalce spodbuja k dejavnemu sodelovanju in pogovoru. Akšamija uporablja digitalna orodja umetne inteligence za oblikovanje medkulturnih oblačil za sedanost in prihodnost ter ustvarja modo, ki si z užitkom prisvaja in hkrati tematizira prisvajanje kot instrument (kritičnega) razmisleka o lastnem položaju. Dela, ki segajo od tekstilnih in digitalnih del do narisanih navodil za gradnjo posameznega zavetišča, se ukvarjajo tudi s predstavljanjem

islamskih identitet na Zahodu ter s kulturnim izobraževanjem prek umetnosti in arhitekture. Trajnost je tukaj zastavljena tako v etičnem, družbenem kot tudi ekološkem smislu.

Azra Akšamija pretirano potrošniško naravnani družbi postavlja kritična vprašanja in posebno pozornost namenja prav oblačilom in modi. Globalno prepletena navzkrižja interesov postanejo vidna predvsem v proizvodnji in odlaganju zavrženih tekstilnih izdelkov. Moda kot oblika kulturnega izražanja in zbirnik znanja je prikazana tudi kot prostor izražanja pripadnosti in kot zaščita. Kot arhitektka nam v svoji razstavi ponuja orodja, s katerimi lahko – občasno tudi s samoironijo – preko nepristranskega preoblikovanja in produktivnega prisvajanja aktivno sodelujemo v razstavi. »Moja umetnost preizprašuje, kako lahko iz odtujevanja nastane opolnomočenje,« je umetnica leta 2018 opisala svoje lastno umetniško ustvarjanje.

V povezavi z odprtjem različnih zavetišč se razstava *Sanctuary* v prostoru pod kupolami posveča tudi tematiziranju sakralnega in izobraževalnega prostora ter muzeju samemu. Poleg prostora namenjenega skupnemu ustvarjanju obravnavajo druga razstavljenega dela tudi pojme, kot so avtorstvo, politike identitet, pristnost in avra. Z doslednim interdisciplinarnim pristopom razstava raziskuje možnosti kako lahko umetnost in arhitektura olajšajo procese transformativnega posredovanja v kulturnih in političnih konfliktih. Tako ustvari okvir za raziskovanje, analize in intervencije v čedalje več kriznih družbenopolitičnih stvarnostih.

Zavzemanje za globalno solidarnost in večglasnost

Kunsthauus Graz je Azri Akšamiji posvetil samostojno razstavo, ki se ukvarja s tematiko zavetišča in postavlja vprašanja o razmejevanju med lastnim in skupnim ter o pogojih sobivanja. *Sanctuary* se zavzema za obliko globalne solidarnosti, ki daleč presega zahtevo po trajnosti pri ravnanju s skupnimi viri ter se zavzema za spoštovanje in temeljno identitetno-politično polifonijo. Razstava je nastala v sodelovanju z lokalnimi organizacijami (Karitas in drugimi) in vabi k aktivnemu sodelovanju s stalno intervencijo in različnimi delavnicami čez poletje.

Razstavo bo spremljal katalog, ki obsega med drugim tudi eseje in raziskovalno gradivo o razstavljenih projektih.

O avtorici:

Azra Akšamija je najbolj znana po svojih družbenokritičnih in interaktivnih delih, v katerih se ukvarja z konstrukcijo identitete. Je profesorica in vodja programa za umetnost, kulturo in tehnologijo na ameriškem Tehnološkem inštitutu Massachusetts (Massachusetts Institute of Technology, MIT). Njena dela so bila med drugim razstavljenega na Beneškem bienalu in v muzeju v Sharjah. Umetnica, ki je z družino pobegnila pred vojno v Jugoslaviji, je med drugim odraščala tudi v Gradcu in je svoja dela predstavljala v tamkajšnjih ustanovah, kot sta center za sodobno umetnost < rotor > in Forum Stadtpark. Njena angažirana, družbeno kritična in participativna dela so bila razstavljenega v muzejih, mošejah, cerkvah in begunskih taboriščih. V letih 2018 in 2019 je razstavljenega v Kunsthauusu Graz na razstavi Glaube Liebe Hoffnung in leta 2019 na razstavi KUNST ⇔ HANDWERK. Umetnica je leta 2019 prejela nagrado za umetnost mesta Gradec.